

2021

Roofvogelonderzoek

**Loonse en Drunense Duinen, Hooge Bank,
Baardwijkse Overlaat, Huis ter Heide, Elshoutse
wielen en de polders ten noorden van
Elshout/Drunen/Waalwijk/Sprang-Capelle/Waspik**

Inleiding

In 2021 hebben wij net als in voorgaande jaren, onderzoek gedaan naar het voorkomen van broedende roofvogels in een gebied in de omgeving van Drunen-Waalwijk-Sprang-Capelle-Waspik-Kaatsheuvel-Loon op Zand.

Onderdeel daarvan is het controleren van alle hoogspanningsmasten tussen

Raamsdonksveer en Haarsteeg, een afstand van ongeveer 19 km met 61 masten.

We vonden 3 slechtvalken, 1 boomvalk en 1 torenvalk broedend op een

hoogspanningsmast. Minder boom- en torenvalk dan vorig jaar maar misschien komt dat door het steeds meer voorkomen van de slechtvalk op de masten.

Werkwijze

Alle reeds bij ons bekende nesten worden gecontroleerd en er wordt actief gezocht naar nieuwe nesten.

Ook in het winterhalfjaar wordt gezocht naar nesten die we eventueel in het broedseizoen gemist hebben.

Indien een bezet nest is gevonden wordt dit zo goed mogelijk tot aan het uitvliegen gevolgd.

Het controleren doen wij in het begin met verrekijker of telescoop maar later bij de meeste nesten met een camera op lange stok waarmee we nesten tot ongeveer 20 meter hoogte bereiken en op die manier is ongeveer 80% van de nesten gecontroleerd. De eerste controles plannen we zoveel mogelijk in de broedfase zodat we ook het aantal eieren weten.

In totaal vonden we 84 bezette roofvogelnesten. Ook dit jaar hadden we een nest van een raaf.

Net als in de vorige jaren was de buizerd weer de meest voorkomende broedvogel.

Gebied

Het door ons onderzochte gebied kunnen we onderverdelen in de volgende deelgebieden:

- Loonse en Drunense Duinen, Hooge bank en Baardwijkse Overlaat
- Huis ter Heide
- Elshoutse wielen
- Polders ten noorden van Elshout/Drunen/Waalwijk/Sprang-Capelle/Waspik

Deelnemers:

Ad Smulders	Mia van Bijnen
Antoon Muskens	Roel van Bijnen
Ard Lagrouw	Rolf Krúger
Jan van Son	Theo Putters
Kees Kraneveld	

Kees Kraneveld
Jacob Ruysdaelstraat 37
5143 GL Waalwijk
kraneveld@hotmail.com
06-51791583

Havik

	2017	2018	2019	2020	2021
nesten	25	24	20	22	21
mislukt	1	1	2	2	7
aantal jongen uit	42	57	44	45	25

Naast de langzame afname van het totale aantal nesten is de stijging van het aantal mislukte nesten opvallend met daaraan gekoppeld de afname van het totaal aantal uitgevlogen jongen. Maar ook het gemiddeld aantal gelegde eieren per nest daalt van 3,4 in 2018 naar 2,8 dit jaar.

In een territorium werd vóór het broedseizoen het vrouwtje dood aangetroffen.

Vijf nesten mislukten in de broedfase. Nadat bij een eerdere controle eieren werden gezien waren de nesten bij de volgende controle leeg.

Bij twee nesten waren de jongen verdwenen.

De oorzaken van de mislukkingen zijn niet bekend. Eén mislukt nest zat in hetzelfde bosgebied als dat van de sperwer dat door een boomarter is gepredeerd.

Uiteindelijk zijn van 14 nesten jongen uitgevlogen met een gemiddelde van 2,3 per gelukt nest (11 nesten waarvan aantal jongen bekend is).

Buizerd

Dit jaar vonden we slechts 40 bezette nesten van de buizerd. Een verdere afname na de al forse daling van vorig jaar. Vorig jaar was deze forse daling bijna geheel toe te schrijven aan de buizerds van de bosgebieden. Dit jaar daar nog een lichte daling maar nu vooral in de buitengebieden.

	2017	2018	2019	2020	2021
nesten	65	68	79	53	40
mislukt	11	15	11	14	5
aantal jongen uit	93	94	138	61	49

Uiteindelijk zijn van 35 nesten jongen uitgevlogen met een gemiddelde van 1,5 per gelukt nest (32 nesten waarvan aantal jongen bekend is). Ook van de buizerd zat een mislukt nest in hetzelfde bosgebied als dat van de sperwer dat door een boomarter is gepreedeerd.

Vandaag een visdag!!

Sperwer

Het later door boommarter gepredeerde nest

Met de sperwer gaat het steeds minder in ons gebied.

We vonden slechts 2 bezette nesten maar in tegenstelling tot vorig jaar was er nu wel een succesvol nest waarvan drie jongen uitvlogen.

Het mislukte nest had 7 eieren en er zijn zeker 6 jongen uitgekomen.

Het nest is echter gepredeerd door een boommarter. Dit weten we zeker omdat Theo Putters een camera bij het nest had opgehangen. We wilden wel eens weten waarom zoveel nesten van de sperwer bij ons mislukken. Hoewel de camera wat gezakt was en er geen beeld van het nest was is op beeld vastgelegd dat de boommarter de boom in gaat en met een jong in zijn bek terugkomt. Dit alles onder luid protest van de beide oudervogels maar daar heeft de boommarter geen boodschap aan.

	2017	2018	2019	2020	2021
nesten	3	6	8	8	2
mislukt	1	3	2	8	1
aantal jongen uit	8	7	22	0	3

Boommarter klimt naar het nest van de sperwer

En komt 4 seconden later met jonge sperwer terug

Torenvalk

Nijlganzenwerende torenvalkenkast.

Met de torenvalk hadden we een minder seizoen dan vorig jaar. De tekenen daarvoor waren er al in de loop van de winter zichtbaar want toen werden minder torenvalken gezien dan de winter daarvoor.

We hebben het dan over de poldergebieden want in de Loonse en Drunense Duinen en Huis ter Heide werden geen broedende torenvalken gevonden. Huis ter Heide is volgens ons zeer geschikt om kasten te plaatsen want daar zien wij regelmatig torenvalken maar Natuurmonumenten wil, om zeer onduidelijke redenen, daar geen broedende torenvalken!!

Het aantal gevonden nesten was 15 tegenover 22 vorig jaar.

Dertien daarvan zaten in een nestkast, een in een hoogspanningsmast en een in de letter "o" van Xenos op het industrieterrein in Waalwijk.

	2017	2018	2019	2020	2021
nesten	6	7	14	22	15
mislukt	1	0	1	2	2
aantal jongen	24	40	58	75	59

Op 11 april nijlgans in torenvalkenkast. Op 11 juni lagen er 6 eieren van de torenvalk in dezelfde kast. (5 uitgevlogen)

Het enige nest van dit jaar op een hoogspanningsmast.

Slechtvalk

Op 5 april broedend op het nest

In ons gebied hebben we drie paar broedende slechtvalken gevonden alle op een hoogspanningsmast. Maar van slechts één nest zijn twee jongen uitgevlogen. Een nest is in de broedfase door een hevige storm uit de mast gewaaid en het andere is tijdens het broeden mislukt.

Op 7 april op de kale balken nadat het nest er afgewaaid was. Vlak daarna niet meer aanwezig omdat waarschijnlijk ook de eieren verloren zijn gegaan.

Boomvalk

Vrouwje op het nest en man op de uitkijk

Slechts twee nesten van de boomvalk werden gevonden. Teveel slechtvalken?? Een zat op een hoogspanningsmast de ander in een populier bij een boerderij. Van het nest op de mast is één jong uitgevlogen. Het resultaat van het andere nest is onduidelijk. Er zijn zeker jongen geweest maar de afloop is onduidelijk. Daarnaast was er in het begin van het seizoen nog een paar actief bij een rijtje populieren langs het kanaal. Daar werd echter een paar keer een havik gezien en daarna waren de boomvalken verdwenen.

Het enige jong op de mast

Bruine kiekendief

Verschillende keren zijn bruine kiekendieven gezien maar niets wijst op een broedgeval in onze omgeving.

Raaf

De raaf broedde in hetzelfde nest als vorig jaar.
Op 23 maart lagen er 3 eieren in het nest en op 7 april 3 jongen.
Op 29 april zijn de jongen door de Ravenwerkgroep geringd.
Als datum leggen van het eerste ei is 2 maart berekend.

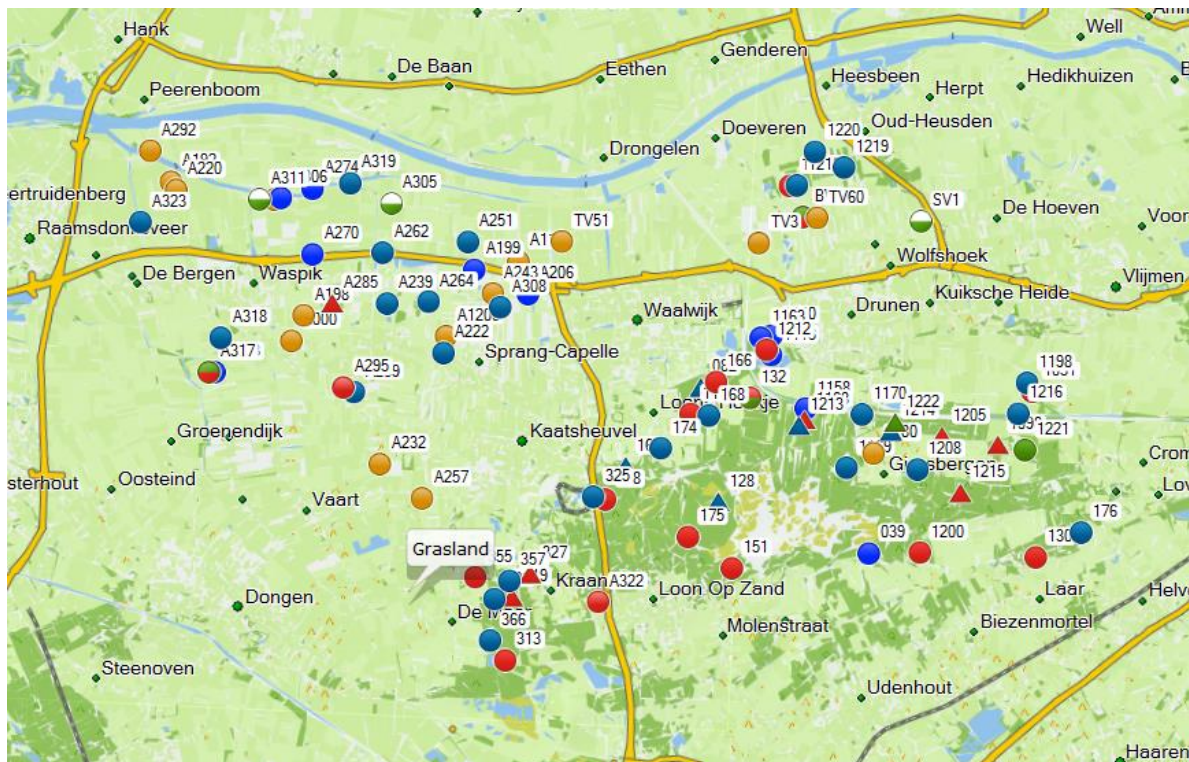
Na het ringen terug in het nest.

Totaal gevonden nesten 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
buizerd	65	68	79	53	40
havik	25	24	20	22	21
sperwer	3	6	8	8	2
torenvalk	6	7	14	22	15
boomvalk	1	1	2	3	2
slechtvalk	1	1	1	2	3
wespendief		1			
bruine kiekendief		1	1		
raaf		1	1	1	1
Totaal	101	110	126	111	84

Heel duidelijk is de afname van het aantal gevonden nesten terwijl de werkwijze nagenoeg gelijk is gebleven. Mogelijk heeft het met te weinig voedsel te maken maar daar doen wij geen onderzoek naar. De toename van de slechtvalk in de polder heeft waarschijnlijk wél gevolgen voor de boomvalk want beide broeden bij ons op hoogspanningsmasten. Dit jaar zat een slechtvalk in hetzelfde nest als de boomvalk vorig jaar.

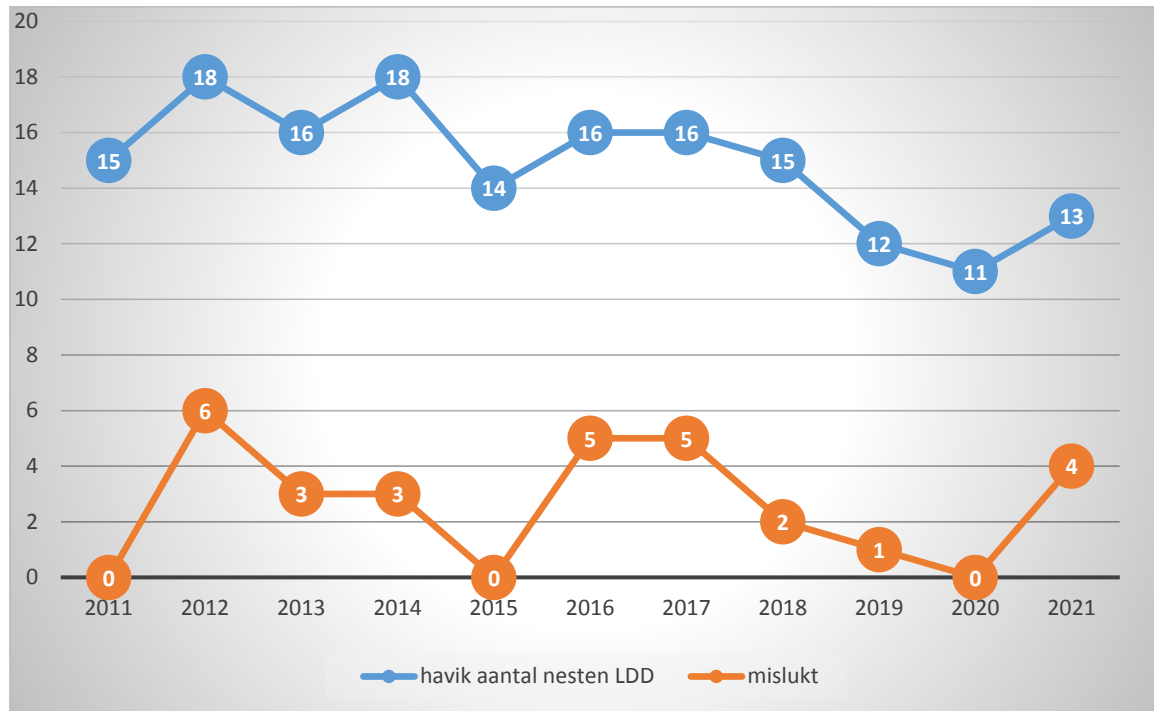
2021 totaaloverzicht roofvogelnesten

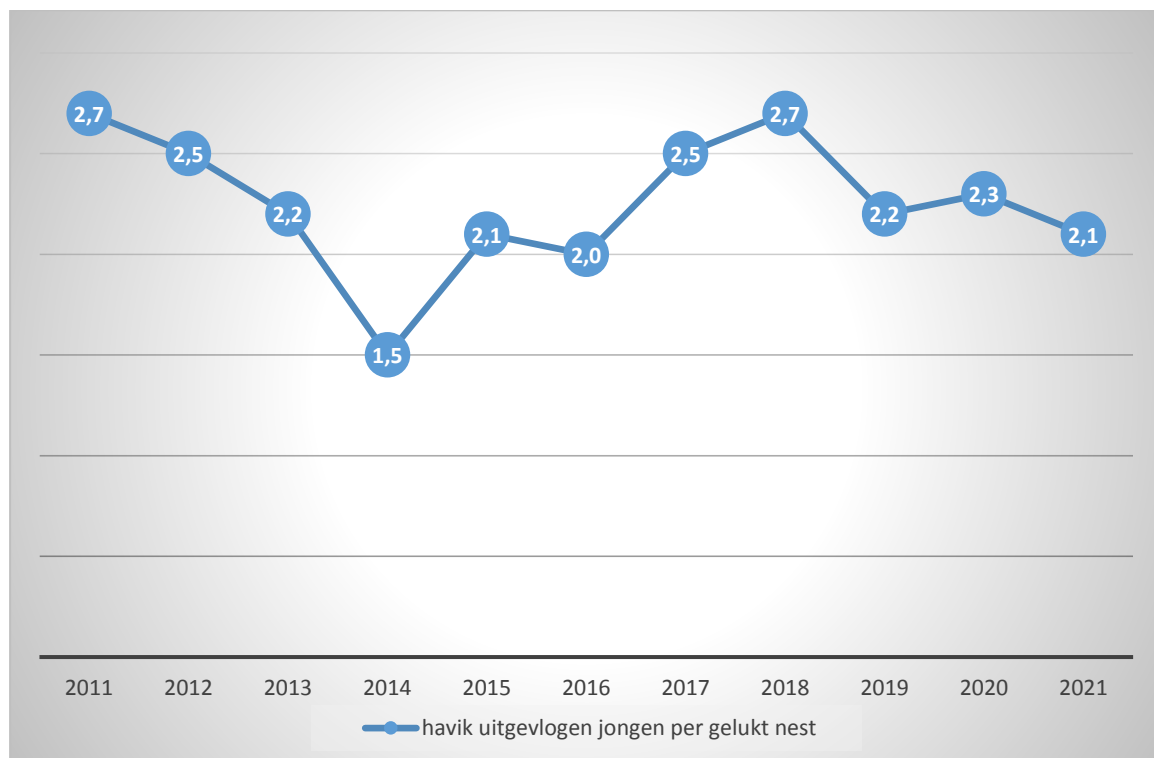
Rood is havik
Blauw is buizerd
Oranje is torenvalk

Havik in de Loonse en Drunense Duinen, Hooge Bank en Baardwijkse Overlaat 2011-2021

Aantal nesten

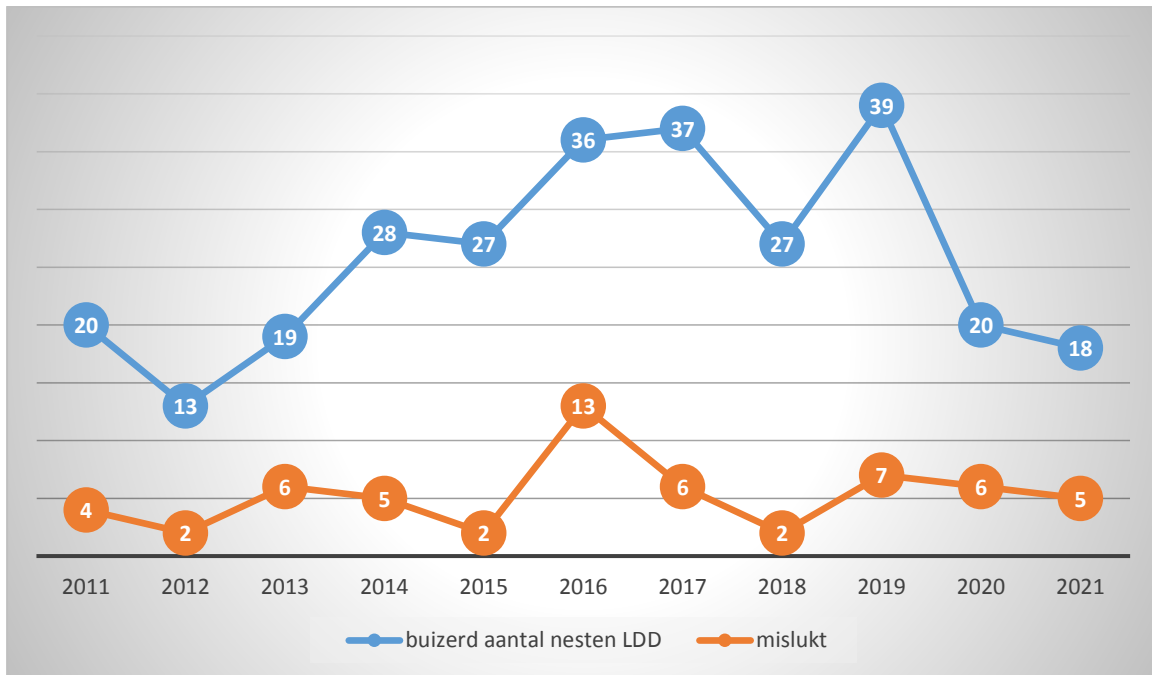

Aantal uitgevlogen jongen per gelukt nest

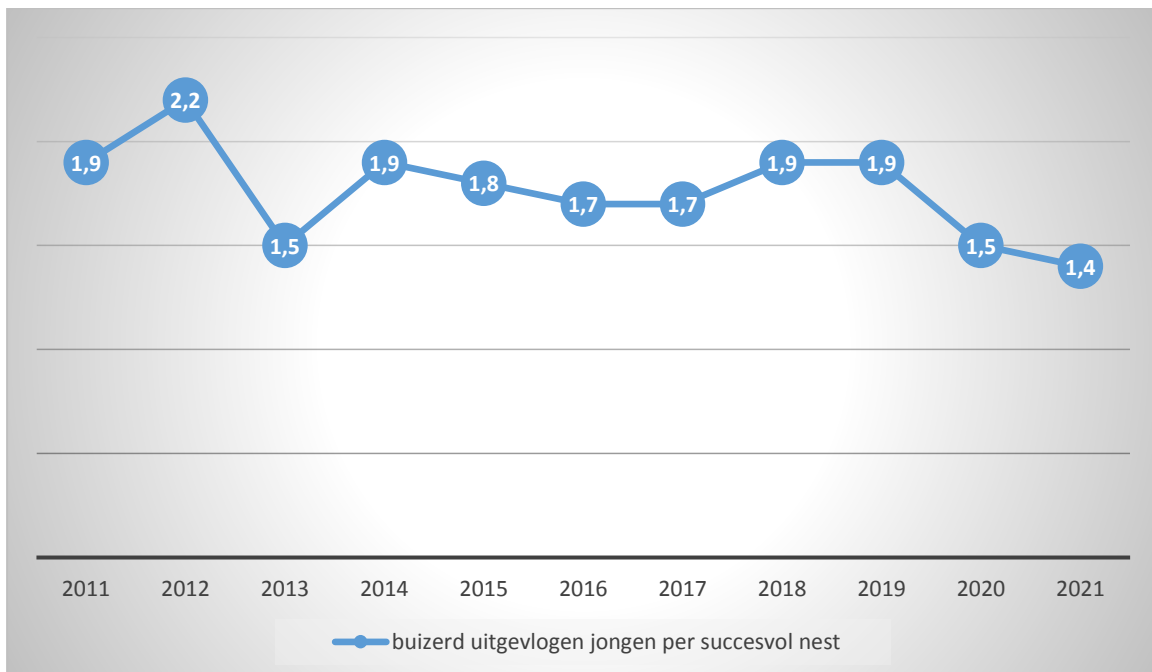
Buizerd in de Loonse en Drunense Duinen, Hooge Bank en Baardwijkse Overlaat 2011-2021

Aantal nesten

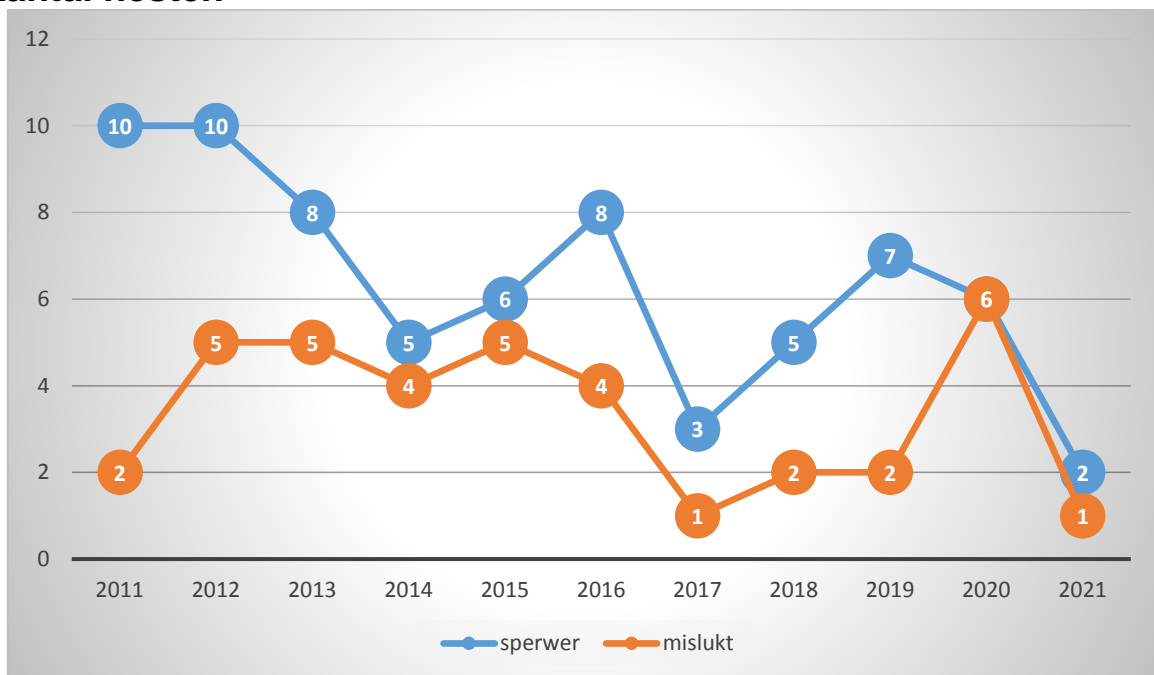
Grote schommelingen in het aantal nesten!

Aantal uitgevlogen jongen per gelukt nest

Sperwer in de Loonse en Drunense Duinen, Hooge Bank en Baardwijkse Overlaat 2011-2021

Aantal nesten

Aantal uitgevlogen jongen per gelukt nest

